

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

Plats och tid	Regionkontoret kl. 10:00-16:30
Beslutande ledamöter	Patrik Stenvard (M) (ordförande) Anna Sundberg (SD) (vice ordförande) Eva Lindberg (S) (2:e vice ordförande) Jan Lahenkorva (S) Marie-Louise Dangardt (S) Lars Öberg (S) Birgittha Bjerken (M) §§207-208 Ulla Andersson (V) Magnus Svensson (C) Jennie Forsblom (KD) Henrik Olofsson (SVG) Johanna Myrin Hillströms (SD) ersätter Lena Emanuelsson (SD) Ann-Charlotte Granath (M) §209 ersätter Birgittha Bjerken (M) Thomas Norrman (SD)
Ej tjänstgörande ersättare	Mona Davik (S) Daniel Hermansson (S) Kristina Michelson (S) Marcus Gard (S) Ann-Charlotte Granath (M) §§207-208 Kristina Sjöström (V) Peter Åkerström (KD) Hans Backman (-)
Övriga närvarande	Carl Smiding (Chef kanslienheten) Göran Angergård (Regiondirektör)

Underskrifter	Sekreterare	
	Carl Smiding	
	Ordförande	.....
	Patrik Stenvard	
	Justerande	.....
	Magnus Svensson	

ANSLAG/BEVIS Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Regionstyrelse	
Sammanträdesdatum	2023-10-17	
Datum för anslags uppsättande		Datum för anslags nedtagande
Förvaringsplats för protokollet	Diariet	
Underskrift	.....	
	Carl Smiding	

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum

2023-10-17

Katrien Vanhaverbeke (Regional utvecklingsdirektör) §§207-208
Katarina Wijk (Forsknings- och utvecklingsdirektör) §§207-208
Annica Johansson (Ekonomidirektör)
Jan-Olof Friman (Trafik-,kultur- och folkhögskoledirektör) §209
Martin Andersson (Hälsa- och sjukvårdsdirektör) §209
Hampus Forsmark (S) (Politisk Sekreterare)
Sara Oscarsson (S) (Politisk Sekreterare)
Elin Simmesgård (M) (Politisk Sekreterare)
Alexander Hägg (M) (Ordförande Hållbarhetsnämnden)
Anna Bergström (Facklig företrädare)
Linda Sjödin (Kommunikationsdirektör)
Jonas Rask Samuelsson (C) (Politisk Sekreterare)
Christian Krappedal (SD) (Politisk Sekreterare)
Frida Stål (M) (Ordförande Kultur- och kompetensnämnden)
Anna Brandt (SVG) (Politisk Sekreterare) §209

Utses att justera

Magnus Svensson

Justeringens plats och tid**Protokollet omfattar**

§§207-209

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

ÄRENDELISTA

- §207 Yttrande inriktningsbeslut trafikverket
- §208 Inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik
- §209 Delårsrapport januari - augusti 2023

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

§207

Yttrande inriktningsbeslut trafikverket (RS 2023/1776)**Beslut**

1. Regionstyrelsen antar yttrandet till Trafikverket.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Ulla Andersson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och har inkommit med en skriftlig reservation.

Vi vill att den underhållsskuld på de statliga vägarna som finns i vår region ska lyftas upp och fram i dokumentet. Vi har även avvikande mening gällande tidigareläggning av investeringen i att göra om E4 norr om Gävle till 2+2 väg. Då en ombyggnation riskerar öka biltrafiken (vilket tidigare investeringar visar) och därmed öka utsläppen - vi vill minska utsläppen, inte öka dem - men också på grund av den stora underhållsskyldig som finns så måste sådana nyinvesteringar prioriteras bort.

Magnus Svensson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och har inkommit med en skriftlig reservation.

Centerpartiet vill att förslaget till inriktningsunderlag kompletteras samt att två ny områden prioriteras in. Centerpartiet vill lyfta fram att merparten av alla järnvägstransporter mellan norra och södra Sverige passerar genom Gävleborgs län. Dubbla järnvägsstråk är en central del i att skapa nationell redundans och robusthet i järnvägssystemet.

Situationen i omvärlden och Sveriges anslutning till NATO bör lyftas fram. Gävleborgs län är centralt placerat i perspektiv av ökad militär mobilitet. Trondheims NATO-bas är en stor och viktig bas och hamn för material och trupper i Norden. Järnvägen i Gävleborg blir därför ett viktigt logistiskt stråk i sammanhanget.

Centerpartiet ville också lyfta in två nya prioriterade områden. Det första var att även prioritera Atlantbanan och Norra Stambanan och uppmana trafikverket att lyfta in åtgärder i nationell plan. Hastighetshöjande åtgärder samt dubbelspår sträckorna Kilafors-Holmsveden / Ockelbo-Mo Grindar är nödvändiga åtgärder för robusthet och funktion. Det stärker både godsstråket, personresor och näringslivets behov av kompetensförsörjning.

Slutligen vill Centerpartiet att i nationell plan lyfta behoven av säkra cykelpassager och regionala cykelstråk för att säkra finansiering av åtgärder. Säkra gång- och cykelvägar samt övergångar och passager över/under är ett tydligt behov där staten behöver ta ett större ansvar. I den regionala cykelplanen finns studier som visar att alla Gävleborgs kommuner har många invånare som kan öka användandet av cykel i vardagen det går i stort att tillämpa på stora delar av landet.

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Sammanfattning

Region Gävleborg har tagit del av regeringsuppdraget till Trafikverket - *Uppdrag att ta fram inriktningsunderlag inför den långsiktiga infrastrukturplaneringen för planperioden 2026-2037*. Vi har lämnats möjlighet att inkomma med tidigt inspel i processen. Ett skriftligt inspel har skrivits som sammanfattar Regionens mest prioriterade frågor och behov av investeringar inför nästa nationella infrastrukturplan 2026-2037

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen antar yttrandet till Trafikverket.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Yrkanden

Magnus Svensson (C) yrkar på att alternativt yttrande antas och skickas till Trafikverket.

Ulla Andersson (V) yrkar på:

- att skrivningarna om ombyggnation av E4 till fyrfilig motorväg stryks.
- att underhållsskulden lyfts fram och högre upp i dokumentet.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förslag till beslut mot Magnus Svenssons (C) yrkande och finner att regionstyrelsen beslutar enligt förslag till beslut.

Ordförande ställer proposition på Ulla Anderssons (V) yrkande om fyrfilig motorväg och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Ordförande ställer proposition på Ulla Anderssons (V) yrkande om underhållsskulden och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Expedieras till

Regionala utvecklingsförvaltningen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Inspel till Trafikverkets uppdrag att ta fram inriktningsunderlag
- Möjlighet att inkomma med synpunkter - Inriktningsunderlag för planperioden 2026-2037
- Yttrande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

- Alternativt yttrande_c_angående Trafikverkets arbete med inriktningsunderlag inför Nationell plan 2026

Paragrafen är justerad

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

§208

Inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik (RS 2023/1732)

Beslut

1. Regionstyrelsen antar yttrandet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Marie-Louise Dangardt (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och har inkommit med en skriftlig reservation.

Regeringens beslut att halvera mandatperioden för universitetens och högskolornas styrelser (från tre år till 17 månader) är både häpnads- och oroväckande, och bör förstås som ett medvetet politiskt agerande, nämligen att göra om styrelserna genom att tillsätta ledamöter och ordföranden vars åsikter är de ”rätta”. Och vars uppgift är att likt politiska befattningshavare detaljstyra akademiens verksamhet och förvaltning, med hänvisning till det säkerhetspolitiska läget. Säkerhetsfrågor är centrala för alla kunskapsaktörer och de frågorna har universitet och högskolor arbetat med under lång tid. Men sådant arbete sker i chefslinjen och ansvarig är rektor som myndighetschef.

Sammanfattning

Sveriges regioner ska i samarbete med samhällsaktörer aktivt bidra till forskning och innovation som svar på aktuella samhällsutmaningar. För att svensk forskning ska kunna främja hållbar tillväxt, innovation och utveckling såväl inom regionernas verksamheter som samhället i stort behöver samhällsutmaningar och behov från såväl tätbefolkade som gles- och landsbygdsnära regioner vägas in och hela Sverige inkluderas i framtagande och genomförande av lösningar. Det är viktigt att forskning och utveckling sker även utanför storstäder och universitetsorter, dels då bredd och samverkan är svensk excellens, dels för att möjliggöra högkvalitativ, evidensbaserad jämlik vård i hela Sverige.

Region Gävleborg anser att:

- Bredd och samverkan är svensk excellens och därför bör lagstiftningen stärkas till förmån för samverkansforskning med aktiv medverkan av regioner och forskningens roll som ett kärnuppdrag i patientnära verksamhet tydliggörs
- Anslagsgivare bör premiera tvärvetenskaplig forskning som sker i samverkan mellan flera aktörer och regioner
- Sverige har ett väl utbyggt innovationsstödsystem, som bidrar till att upprätthålla och utveckla landets innovationshöjd och den omställning som behövs för att klara samhällsutmaningarna. Det behövs resurser och tillgång till EU-medel för fortsatt systembyggande och samverkansrelaterade uppdrag mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

- Forskningsresurser i högre grad bör tilldelas områden med demografiska utmaningar och stor kompetensbrist

Förslag till beslut

3. Regionstyrelsen antar yttrandet.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Yrkanden

Marie-Louise Dangardt (S) yrkar på att de fyra punkterna i yttrandet under rubriken Sammanfattning kompletteras med nedan som femte punkt:

Regeringens beslut att halvera mandatperioden för universitetens och högskolornas styrelser (från tre år till 17 månader) är både häpnads- och oroväckande, och bör förstås som ett medvetet politiskt agerande, nämligen att göra om styrelserna genom att tillsätta ledamöter och ordföranden vars åsikter är de "rätta". Och vars uppgift är att likt politiska befattningshavare detaljstyra akademins verksamhet och förvaltning, med hänvisning till det säkerhetspolitiska läget. Säkerhetsfrågor är centrala för alla kunskapsaktörer och de frågorna har universitet och högskolor arbetat med under lång tid. Men sådant arbete sker i chefslinjen och ansvarig är rektor som myndighetschef.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Marie-Louise Dangardts (S) tilläggsyrkande och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Expedieras till

Utbildningsdepartementet

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Yttrande från Region Gävleborg inför regeringens kommande forskning- och innovationspolitiska proposition (U2023/01467)
- Yttrande från Region Gävleborg inför regeringen kommande forsknings- och innovationspolitiska proposition_231006
- Inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik

Paragrafen är justerad

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

§209

Delårsrapport januari - augusti 2023 (RS 2023/1047)**Beslut**

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige ska besluta följande:

1. Delårsrapport för januari – augusti 2023 godkänns.
2. Godkänna underskott 2023 på maximalt 650,0 mnkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden, 60,0 mnkr för Hållbarhetsnämnden, 2,4 mnkr för Kultur- och kompetensnämnden samt 0,3 mnkr för Patientnämnden.

Regionstyrelsen beslutar för egen del:

1. Regionstyrelsen uppdrar till de nämnder som prognostiserar underskott att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans 2025. Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hållbarhetsnämnden och Kultur- och kompetensnämnden skall återkomma till Regionstyrelsen 6 december 2023 med en åtgärdsplan. Åtgärderna ska återrapporteras och redovisas för regionstyrelsen i samband med delårsboksluten 2024.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Eva Lindberg (S), Jan Lahenkorva (S), Marie-Louise Dangardt (S), Lars Öberg (S), Ulla Andersson (V) och Magnus Svensson (C) deltar inte i den del av beslutet som föreslås till regionfullmäktige.

Reservationer

Eva Lindberg (S), Jan Lahenkorva (S), Marie-Louise Dangardt (S), Lars Öberg (S), Ulla Andersson (V) och Magnus Svensson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och har inkommit med en skriftlig reservation.

Underskottet för Region Gävleborg ser ut att nå rekordnivåer, kanske uppemot 1 mdkr i årsprognos. Inför sådana prognoser måste regionstyrelsen skyndsamt vidta åtgärder för att få kontroll över utvecklingen. Dröjsmål och passivitet kommer endast att försämra möjligheterna att komma till rätta med underskotten samt därmed mer än nödvändigt skada organisationens ekonomiska ställning.

Styrelsens majoritet är passiv och har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att styra verksamheten mot uppsatta mål. Misslyckandet att vidta åtgärder samt styra mot uppsatta mål understryks ytterligare av styrelsens begäran att först i december begära åtgärdsplaner från de nämnder som prognosticerar underskott. Det kan alltså göras gällande att styrelsen inte har tagit en tillräckligt tydlig och kraftfull samordnande roll i det interna arbetet.

Det är enligt undertecknade anmärkningsvärt att SD, M, KD och SVG i det rådande läget inte klarar av att agera mer proaktivt och bestämt. Vi inser allvaret och vägrar att passivt stå på

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

sidan när ekonomin har stora problem. Vi hänvisar därför till tidigare yrkanden i regionstyrelsen och i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Sammanfattning

Regionstyrelsen lämnar en delårsrapport för perioden januari – augusti 2023.

Periodens resultat uppgick till -108 mnkr jämfört med budgeterade -32 mnkr. Den negativa budgetavvikelsen uppgående till 76 mnkr utgjordes av verksamhetens nettokostnader -545 mnkr, skatteintäkter och generella statsbidrag +136 mnkr samt finansnetto +333 mnkr. I periodens resultat ingår realiserade vinster/förluster i finansiella placeringar med +424 mnkr. Per den 31 augusti uppgick soliditeten till 43,7 procent. Soliditet inklusive ansvarsförbindelse uppgick till 5,3 procent.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hållbarhetsnämnden, Kultur- och kompetensnämnden samt Patientnämnden redovisade negativ budgetavvikelse medan övriga nämnder redovisade en ekonomi i balans eller positiv budgetavvikelse.

Prognos 2023

Resultatprognosen för året uppgår till -294 mnkr jämfört med budgeterade 192 mnkr. Resultatmarginalen (Prognostiserat resultat i procent av verksamhetens nettokostnader) är negativ. I de finansiella målen beslutade av regionfullmäktige för budget 2023 anges att det långsiktiga resultatmålet uppgår till 2 procent, inklusive värdeförändring av kortfristiga finansiella placeringar, av verksamhetens nettokostnad. Detta har bedömts vara förenligt med god ekonomisk hushållning. Med anledning av överinflationen under 2023 och 2024 kan resultatet tillåtas understiga 0 procent under dessa år. Prognostiserat resultat indikerar ett negativt balanskravsresultat uppgående till 718 mnkr varav 178 mnkr kommer att täckas av medel från resultatutjämningsreserven. Resterande -540 mnkr kan hänföras till överinflation för pensionskostnaderna varför Region Gävleborg har för avsikt att hävda synnerliga skäl att återställa på längre tid än de tre år kommunallagen anger. Återställande kommer att ske i takt med utbetalning av pensionsåtagandet vilket är cirka 20 år.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beräknar ett underskott med 650,0 mnkr, Hållbarhetsnämnden med 60,0 mnkr, Kultur- och kompetensnämnden med 2,4 mnkr och Patientnämnden 0,3 mnkr. Regionstyrelsen och övriga nämnder prognostiserar en ekonomi i balans eller överskott.

Hantering av prognostiserade underskott

Hälso- och sjukvårdsnämndens underskott kan huvudsakligen hänföras till kostnader för egen och inhyrd personal. Hållbarhetsnämndens underskott är främst hänförlig till drivmedelsindex som påverkar avtal för kollektivtrafik. Kultur- och kompetensnämndens underskott förklaras framför allt av uteblivet statsbidrag för folkhögskolorna. Patientnämndens prognostiserade underskott beror på att budgetuppräknigen var lägre än de ökade lönekostnaderna och de ökade kostnaderna för stödpersoner.

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

Åtgärder för att minska kostnaderna pågår men kommer inte att få full effekt under 2023. Regionstyrelsen anser därför att underskott med maximalt 650 mnkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden, 60 mnkr för Hållbarhetsnämnden, 2,4 mnkr för Kultur- och kompetensnämnden samt 0,3 mnkr för Patientnämnden ska godkännas under 2023.

Regionstyrelsen uppdrar till de nämnder som prognostiserar underskott att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans 2025. Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hållbarhetsnämnden och Kultur- och kompetensnämnden skall återkomma till Regionstyrelsen 6 december 2023 med en åtgärdsplan. Åtgärderna ska återrapporteras och redovisas för regionstyrelsen i samband med delårsboksluten 2024.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige ska besluta följande:

1. Delårsrapport för januari – augusti 2023 godkänns.
2. Godkänna underskott 2023 på maximalt 650,0 mnkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden, 60,0 mnkr för Hållbarhetsnämnden, 2,4 mnkr för Kultur- och kompetensnämnden samt 0,3 mnkr för Patientnämnden.

Regionstyrelsen beslutar för egen del:

1. Regionstyrelsen uppdrar till de nämnder som prognostiserar underskott att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans 2025. Hälso- och sjukvårdsnämnden, Hållbarhetsnämnden och Kultur- och kompetensnämnden skall återkomma till Regionstyrelsen 6 december 2023 med en åtgärdsplan. Åtgärderna ska återrapporteras och redovisas för regionstyrelsen i samband med delårsboksluten 2024.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Yrkanden

Eva Lindberg (S), Jan Lahenkorva (S), Marie-Louise Dangardt (S), Lars Öberg (S), Ulla Andersson (V) och Magnus Svensson (C) yrkar:

1. Att regiondirektören uppdras att utarbeta förslag till åtgärder som kräver politiska beslut.
2. Att regiondirektören uppdras att löpande genomföra och återrapporera effektiviseringar i verksamheterna samt att sådana effektiviseringar ej får genomföras utan konsekvensanalyser avseende tillgänglighet och jämlikhet.
3. Att hemställa till revisorerna om en genomlysning av hur regionstyrelsen hanterat medelsförvaltningen och prognoserna under 2023. Syftet med genomlysningen är att i framtiden vara bättre förberedd och därmed kunna besluta om och vidta åtgärder tidigare.

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Regionstyrelse

Sammanträdesdatum
2023-10-17

4. Regionstyrelsen uppdrar till de nämnder som prognostiserar underskott att redovisa en flerårig plan för en ekonomi i balans.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förslag till beslut mot Eva Lindberg (S), Jan Lahenkorva (S), Marie-Louise Dangardt (S), Lars Öberg (S), Ulla Andersson (V) och Magnus Svenssons (C) yrkanden och finner att regionstyrelsen beslutar enligt förslag till beslut.

Expedieras till

Ekonomistab
Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Delårsrapport Januari - Augusti 2023
- 2023 Delårsrapport januari - augusti
- Tjänsteskrivelse - Redovisning av medelsförvaltning januari – augusti 2023, Hållbarhetsnämnden
- Bilaga 1 Uppföljning av mål i årsplan med förvaltningsmål, Hållbarhetsnämnden
- §67 HN Redovisning av medelsförvaltning jan - aug 2023
- Tjänsteskrivelse - Redovisning av medelsförvaltning januari-augusti 2023 Hjälpmedelsnämnden
- Redovisning av medelsförvaltning januari - augusti 2023, Hälso- och sjukvårdsnämnden
- Redovisning av medelsförvaltning HSN januari - augusti 2023
- §37 HJMN Redovisning av medelsförvaltning januari-augusti 2023 Hjälpmedelsnämnden
- §30 FHVN Redovisning av medelsförvaltning jan-aug 2023
- Tjänsteskrivelse - Redovisning av medelsförvaltning januari-augusti 2023
- Tjänsteskrivelse - Redovisning av medelsförvaltning januari - augusti 2023 Kultur- och kompetensnämnden
- §94 KKN Redovisning av medelsförvaltning jan-aug 2023
- §44 PN Redovisning medelsförvaltning - BESLUT

Paragrafen är justerad

Justerande sign

Utdragsbestyrkande